

BIES (6) *sb m*

Teksty nie oznaczają é; prawdopodobnie e pochylone (tak Cn, cf także rym: flisi – biesi).

sg G biésa (1). ◇ D biésu (2). ◇ A biésa. (2). ◇ pl N biési (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Diabeł, czart, szatan, zły duch; cacodaemon, diabolus, genius ater, genius sinister, laevum numen, larva, malus genius, orcus, satan, spiritus insincerus Cn (6) : Do tegoż Biefá mowił: Miły Dyable/ zaż nam nie dofyć ná krwi Páná Chryštułowey/ ktora ielt zá moię grzechy rozlána. ReszPrz 51; Więc w tym złe wrogi potwarzylí flísi/ Mieniác że Wiłę zámiotáli biesi. KlonFlis G2.

Przysłowie: Właśnie iáko Ruś mowi: ieden idzie k lefu/ Y ręczniká nie rzeżąc: drugi częfze k biefu. KlonWor 68.

Zwrot: »biesa odbyć«: Doktor Luther nam powiádał/ gdy Biefá pímmem świętym/ álbo státeczną rozmowá/ nie mogli od siebie odbyć/ tedy go częłto gęłto wfczypliwymi fłowy/ álbo śmiefzną iáką ípráwą odegnał. ReszPrz 51.

»gorzej niż samego biesa w nienawiści mieć«: w którym to [mieście] wy Kácerze gorzey niż lámeo biefá w nienawiści maćie [miłość chrześcijańską] ReszHoz 135.

Przen (1) :

Wyrażenie: »porwan biesu« = do diabła...: Porwanáby biefu swoiá krowá/ iuz bym iá ná Sędzięo álbo ná Woiewodzinem Dekrećie/ o krowę íwą przełtał/ byłmy iedno wfcyfcy in commune cáli w Polfcze byli. OrzRozm T.

Synonimy: czart, dyjabeł.